

PYHÄJOEN KUUULUMISET

Keskiviikkona 29.10.2003 - viikko 44

Kari Juva, Pauhaveneen ja Viisaiden neitseiden tekijä

Sunnuntaina paljastettiin seurakuntatalolla Kari Juvan taiteilema haapapuinen reliefi He näkivät Jeesuksen.

töitään. Myöhemmin Juva meni savenmuotoilukurssille, josta hän sai inspiraatiota. 17-vuotiaana hän veisteli puusta erilaisia hahmoja, useimmiten henkilö- hahmoja. Mukana oli myös muun muassa kirkonpenkkejä ja junavaunuja. Juva toteaa, että hän ei koskaan ollut erityisen innostunut maalaustaiteesta. Kuvanveistosta kiinnostuneen taiteilijan tie johti Helsinkiin opiskelemaan.

Juva sanoo, että hänen töillään ei ole tarkkaa viestiä katsojille, vaan jokainen katsoja muodostaa oman näkemyksensä. Töiden aihe riippuu usein paikasta, mutta hän suosii mahdollisuuksien mukaan ihmishahmoja sekä hevosia ja muita eläinaiheita. Hänen töilleen on ominaista hahmojen kauniit tyylitellyt hahmot. Juvan aiheet viriävät yleensä työn parissa, ihmisfiguurit oikeasta elämän tilanteista.

Kari Juva tunnetaan lähinnä lukuisista monumentaaliveistoksista, joita on ympäri Suomea noin 30 kappaletta. Hänen töitään ovat muun muassa "Turku työllä rakennetaan" sekä Pyhäjoella sijaitsevat "Pauhavene"-veistos ja "Viisaat Neitsyet"-seinäreliefi. Ehkä kuuluisin Juvan veistos on hänen esikoisteoksensa, Helsingin kaupunginteaterin edustalla sijaitseva "Thalia ja Pegasos". Teos on valmistettu pronssista ja siinä näkyy juuri hänelle ominaisia piirteitä, kuten hevosaihe.

Inspiraation omiin töihinsä Juva kertoo lähtevän milloin mistäkin. Hänen töissään toistuu usein sama teema. Joskus innostus lähtee tietyistä ihmisfi-

guurista tai asennosta. Kesken luonnoksen piirtämisen tullut ajatus saattaa johtaa valmiiseen työhön. Kilpailutöiden aiheeseen vaikuttaa tietenkin eniten teema, jonka sisällä työ pysyy. Myös valmiin työn paikka on tärkeä.

Viisaat neitsyet syntyi haastavissa oloissa

Ajatus reliefin tekemisestä lähti tekeillä olleen Pyhäjoen kirkon akustiikka-asiantuntijan ehdotuksesta. Seinä oli sellaiseen liian tasainen akustiikalle. Suunnitelma tuli siis jälkijunassa, joten se toteutettiin pienellä budjetilla. Kari Juva oli innostunut tekemään reliefin kotikuntansa kirkkoon.

Aiheen tuli olla raamatullinen, ja aluksi Juva suunnitteli seinään kalastaja-aiheista reliefiä, jossa esiintyisi kalastavat apostolit verkkoineen. Toisen luonnoksen hän teki Raamatun kertomuksen neitsyistä. Luonnosten pohjalta päätettiin toteuttaa jälkimmäinen aihe.

Teos esittää häihin meneviä neitsyitä, joista suurikokoisemat kuvaavat viisaita neitsyitä öljylamppuineen ja pienemmän oven taakse jääneitä tyhmiä neitsyitä. Juvalla oli tarkoitus tehdä hahmoille yksityiskohtaisemmat kasvot, mutta hän luopui ajatuksesta muun muassa vaikean työstettävyyden vuoksi. Neitseiden ympärillä olevat kolmiomaiset elementit kuvaavat syppesestä.

Työ tehtiin kevättalvella hie- man hankalissa olosuhteissa. Valmistuvassa kirkossa ei ollut vielä ikkunoita, ja rakennustyöt

olivat muutoinkin kesken. Juva maalasi sabluunalla hahmojen vartalonlinjat paikalleen, ja muurari ryhtyi työstämään reliefiä tähän muotoon. Taiteilija Juva ja muurari **Korpela** valmistivat reliefiä yli kuukauden muokaten lähes jokaista teoksen tiilistä.

Teos valmistui vuonna 1977. Taiteilijalle työ on yksi rakkaimmista ja mieluisimmista töistä.

"Pauhavene"-patsas kuvastaa yhteistyötä

Pyhäjoella oli virinnyt ajatus saada kunnantalon eteen jonkinlainen patsas. Pyhäjokiset äänestivät aiheesta, jolloin patsaan aiheeksi ehdotettiin kalastuselinkeinoja. Tätä ideaa lähti taiteilija työstämään. Hän teki patsaasta aluksi muutaman luonnoksen, jotka hän lähetti Pyhäjoen kunnalle. Pronssista valmistettu teos valmistui vuonna

1987 Pyhäjoen virastotalon eteen.

Patsaan suunnittelu ja teko oli taiteilijalle suhteellisen helppo, koska hän oli pienessä isolla kalastusveneellä mukana ja hänellä oli paljon muistoja kalastuksesta. Näin jo nuorena muotoutunut romanttinen kuva kalastuksesta oli helppo aihe aloittaa, koska muistoja oli paljon. Teoksen nimi "Pauhavene" tarkoittaakin venesastoksi käännettyä silakkavenettä.

Teos lähti liikkeelle runkovaikheesta. Hahmot piti saada tiiviiksi ryhmäksi, koska tilaa ei ollut kovin paljon eikä teoksesta ollut tarkoitus tehdä liian massiivista. Toisaalta myös pronssi on kallis materiaali. Teoksen sanoma on se, että pauhaveneessä kaikkien pitää tehdä yhteistyötä ja yhteishengen täytyy olla hyvä, jotta vaikeissakin olosuhteissa selvitään.

Kari Juvan reliefi Viisaat neitsyet valmistui vuonna 1977. Taiteilijalle työ on yksi rakkaimmista ja mieluisimmista töistä.

Kari Juvan reliefin paljastus seurakuntatalolla

MARJA PELTOKETO

Kaksi ja puoli vuotta sitten, huhtikuun 8. päivä tässä silloin ääriään myöten täydessä salissa vietettiin seurakuntatalon vihkiäisjuhlaa. Juhlassa **Mika Jaakola** soitti Bachin Kristus valo valkeuden ja juhlakuoro ja soitinyhtye esittivät **Jukka Partasen** kantaatin "...paikka, jossa nimesi asuu".

Paikkaa, jossa nimesi asuu, on käytetty runsaasti ja monipuolisesti. Kolme viikkoa sitten salin etuosan täyttivät lasten Mikkelipäivän enkelit. Salin ovat täyttäneet

perheiden ilo- ja surujuhlat. Tänne on kokoonnuttu lasten, nuorten, aikuisten ja ikäihmisten tapahtumiin, konsertteihin, seuroihin, naisteniltoihin ja seurakuntailtoihin. Täällä on tarjottu lähetyskahveja ja yhteisvastuulounaita, pidetty kokouksia, kökkiä ja paljon muuta.

Kolme vuotta sitten rakennustyön aikana tuo valkea tiiliseinä nousi korkeuksiin. Jo yletessään ja sitten valmistuttuaan se kyseli ja odotti taideteosta.

Purjeena kohoavan kirkkomme ja seurakuntatalon on suunnitellut **Erkki Karvalan** arkkitehtitöi-

misto. Kirkon valkoiseen tiiliseinään on murattu pyhäjokisen - haluan sanoa pyhäjokisen - kuvanveistäjä **Kari Juva** reliefi. Kirkko ja seurakuntatalo ovat samaa kokonaisuutta, seurakuntatalon taideteokseksi päätettiin hankkia Kari Juvan teos.

Näimme reliefiluonnoksia, joiden aiheena oli vettä pitkin lähestyvä Kristus ja materiaalina puu. Luonnosten aihe ja työn materiaali hyväksyttiin. Niistä kerrottiin seurakuntalaisille Kuulumisissa - muistelen lehdessä olleen myös luonnoksen kuvan.

Työnimiä oli kolme: Merikirkko, Ihmisten kalastaja ja He näkivät Jeesuksen.

Puu on tuttu ja lämmin materiaali. Alussa puhuttiin männystä - toteutuksen edetessä puu vaihtui haapapuuksi. Haapa on hyvä reliefipuu myös siksi, että siihen liittyy legendoja. Luonnon keskellä eläessään esi-isämme pohdittelevat ajatuksissaan haavan lehtien värinän Jeesuksen lapsuuteen tai kärsimyshistoriaan: Legendan mukaan haapa paljasti pakomatalla olevan Marian ja Jeesus-lapsen vainoajille ja jou-

tuu rangaistuksena vapisemaan ikuisesti. Toisessa legendassa haapa värisee siksi, että Jeesuksen risti veistettiin haapapuusta:

"- Puuni, kaunis haapaseni, miksi sinä alati väriset? kyselin haapapuulta.

- Siksi värisen, sanoi haapa, kun olen ollut Vapahtajan ristinpuuna." (**Leena Erkkilä**, Satakielellä, Marian lintu)

Elämme vetten lajoilla - joki ja meri ovat osa elämäämme. Meri on pitänyt rannikon ihmiset elossa vaikeinakin aikoina. Meri on elämän vertauskuva. Se hei-

jastaa taivasta. Reliefissä Kristus tulee vettä pitkin - Kristus valo valkeuden.

Ennen vihkiäisjuhlaa, juhlassa ja sen jälkeen kävijät ovat kyselleet, että mikä seurakuntatalo, eihän täällä ole ristiäkään muualla kuin katolla.

Kaivattuna ristinä tulee olemaan Kari Juvan haapapuinen reliefi. Pyydän nostamaan verhon reliefin yltä. Pyydän kuvan veistäjää Kari Juvaa kertomaan teoksen nimen ja valottamaan teoksen syntyvaiheita.